

COL·LECTIU AUTÒNOM DE TREBALLADORS MOSSOS D'ESQUADRA

C/ Cristóbal de Moura, 105-111, 2n 4a 08019 BARCELONA
Tel. 934 850 350 Fax 933 094 480
e-mail: cat@elsindi.cat web: www.elsindi.cat

Sra. Anna Pintó i Piera
Subdirectora general de Recursos Humans
Direcció General de la Policia

Assumpte: **IDENTIFICACIÓ DELS RISCOS LABORALS AL LABORATORI DE L'ÀREA TÈCNICA D'INVESTIGACIÓ DE L'ABP MANRESA**

Sra. Pintó,

El passat dimarts dia 24 de febrer els delegats del CAT varem realitzar la visita al **laboratori de l'Àrea Territorial d'Investigació de la comissaria de Manresa** per tal de fer una identificació dels riscos laborals.

La identificació dels riscos laborals, comunicada prèviament a la SGRH, va ser a càrrec del delegat de prevenció Jaume Gustems dins les seves facultats i competències i en presència dels treballadors/res destinats al laboratori i de l'Inspector Cap de la ATI.

Per part de la SGAS, de la SGSLPR i del SCCLPR **no s'ha assistit cap responsable.**

Dades del centre de treball:

Laboratori de la Policia Científica de l'Àrea Territorial d'Investigació
Regió Policial Central
ABP Manresa. 1a planta.

Dades de l'avaluació:

Data de la visita: 24/02/2011
Hora d'inici: 10:15 hores
Hora de finalització: 12:30 hores

Característiques del laboratori:

Laboratori biològic, químic i mecànic.
Llocs de treball: 1
Superfície total: 8,33 m²
Superfície lliure: 4,44 m²
Alçada sostre/terra: 2,60 m
Volum total: 21,66 m³
Volum lliure: 11,54 m³

Equips de treball

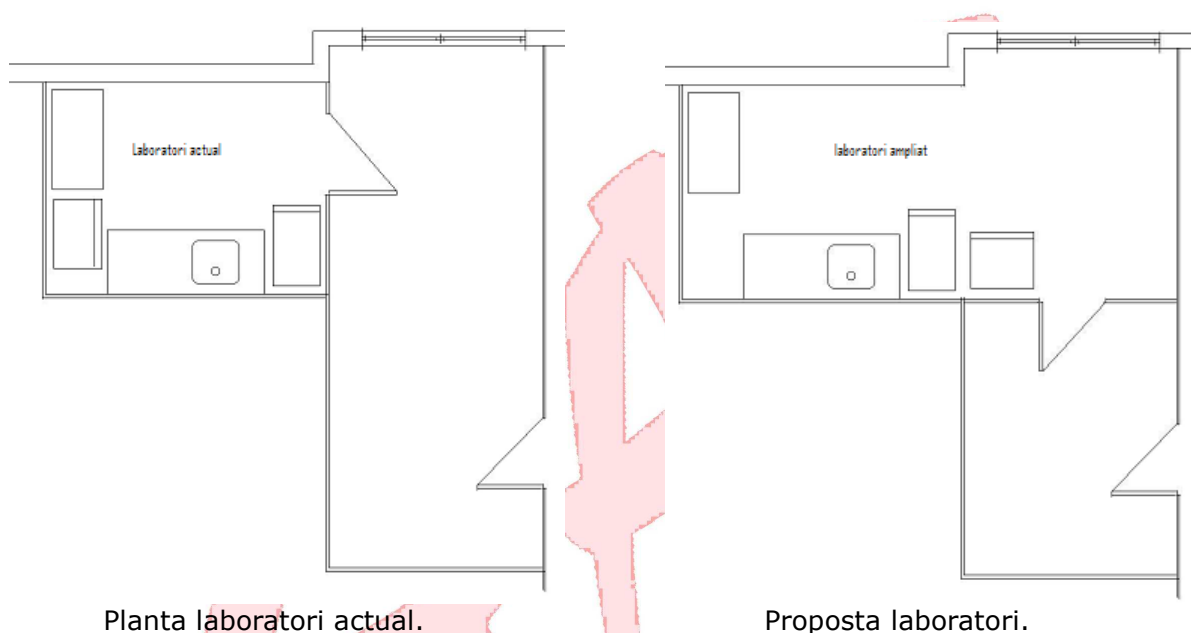
- 1 Cabina de revelat amb cianocrilat
- 1 Forn de convecció de revelat amb ninhidrina
- 1 Campana-vitrina extractora de gasos

Identificació, anàlisi, avaluació i mesures correctores proposades

1. Dependència sense finestres. El laboratori està ubicat en la 1a planta. Llinda amb la façana de l'edifici però no disposa de cap finestra a l'exterior. La finestra és un element de seguretat en el cas d'actuació des de l'exterior d'equips d'emergència.

Tanmateix, la manca de finestra dificulta les tasques davant un accident laboral que comporti una propagació infecciosa, tòxica o incendiària.

Mesura correctora: El laboratori hauria de disposar d'una finestra que doni a l'exterior (NTP 551). Per fer-ho, l'ampliació del laboratori actual és la millor opció.

2. Porta d'accés. El laboratori té només una porta d'accés. No és resistent al foc. No disposa de finestral per visualitzar a través ella. El pany d'obertura no és antipànic.

Per seguretat contra accidents, la porta ha de ser resistent i romandre sempre tancada per sectoritzar el laboratori de la resta de la planta.

Per no alterar el normal desenvolupament de les funcions pròpies del laboratori s'ha de poder visualitzar a través de la porta si hi ha treballadors/res a l'interior.

Per una obertura de la porta en cas d'emergència o amb dificultats per obrir-la amb les mans, el pany ha de ser tipus palanca antipànic.

Mesura correctora: hauria d'haver dues portes. La porta ha de ser metàl·lica amb finestral de vidre resistent amb obertura cap a l'exterior de la dependència i pany antipànic. La posició de la porta ha de romandre sempre tancada (NTP 551).

Porta d'accés al laboratori

3. Parets. La dependència està delimitada per parets divisòries amb materials inflamables i sense recobriment de protecció contra agent biològics.

Mesura correctora: Les parets han de ser resistents al foc M1 (UNE 23727), sense ranures i de fàcil descontaminació dels agents biològics (RD 664/97).

Les parets no són ignífugues

4. Sostre. Hi ha un doble sostre de material inflamable i no estanc.

L'estanqueïtat del sostre respecte a la resta de dependències evitaria que els gasos, vapors i fums es pugin propagar en cas d'accident.

Mesura correctora: El sostre ha de ser estanc, resistent al foc i fàcil de netejar (NTP 551).

5. Il·luminació. La il·luminació en tota la dependència no és homogènia. Pels treballs amb un nivell d'exigència més alta no hi ha punts amb major intensitat de llum.

El llum vermell que avisa que s'estan realitzant tasques dins el laboratori no funciona.

Mesura correctora: Incorporar el nivell de lux de 500 lux necessari a tot el laboratori i instal·lar un punt d'il·luminació amb 1000 lux per a tasques difícils. (RD 486/97, UNE 72163 i UNE 72112).

Reparar el pilot exterior amb el llum vermell.

Il·luminació a l'interior del laboratori

6. Lloc de treball. S'identifica un únic lloc de treball en la dependència sense la presència d'un altre treballador/a.

En cas d'accident, el treballador no té ningú dins el laboratori que el pugui auxiliar.

L'espai en superfície i volum lliure actuals per un lloc de treball estan dins la normativa però es recomana dos treballadors alhora a la dependència.

Mesura correctora: Ampliar el laboratori amb una redistribució dels equips de treball i dos llocs de treball (RD 486/97).

Espai lliure al lloc de treball

7. Cadira de laboratori. Al laboratori es realitzen treballs de precisió que requereixen estar en posició asseguda.

No hi ha cap mobiliari per a seure.

Mesura correctora: Dotar de cadira ergonòmica o banc de treball pel laboratori (NTP 551).

8. Superfícies de treball. El mobiliari, taula i prestatgeries, no estan preparades per evitar el vessament dels productes. Els productes químics en estat líquid poden derramar-se sobre el treballador. Mesura correctora: Incorporar a la taula de treball i a les prestatgeries la protecció contra els vessaments (NTP 725).

Productes químics en safates de cartró

9. Aixeta tècnica. La pica disposa d'una aixeta domèstica amb vàlvula monocomandament i un broc que no és pràctic per les operacions que es realitzen al laboratori.

Amb les mans ocupades o brutes és difícil accionar la vàlvula. El disseny del broc, a més d'esquitxar, limita el seu ús.

Mesura correctora: Instal·lar una aixeta tècnica amb un broc extensible.

Ordre, aixeta i epi

10. Sistemes per l'extinció d'incendis. No hi ha BIE ni extintor a prop de la dependència del laboratori.

En cas de urgència, els elements necessaris estan lluny del laboratori.

Mesura correctora: Dotar al laboratori dels sistemes i la categoria necessària per combatre el foc.

11. Pla d'autoprotecció. La comissaria no disposa d'un pla per l'autoprotecció amb actuacions en el cas d'emergència i d'evacuació.

Mesura correctora: Prioritzar la implantació d'un pla d'autoprotecció i la seva formació a tot el personal de la comissaria. Decret 82/2010 i la NTP 559.

12. Senyalització. No hi ha senyalització amb la retolació en cas d'evacuació.
Mesura correctora: Instal·lar la senyalització amb la retolació corresponent i necessària pels casos d'emergència i d'evacuació. RD 485/1997.

13. Telèfon interior. Dins el laboratori no hi ha telèfon. En cas d'urgència seria d'especial importància.
Mesura correctora: Instal·lació d'un telèfon dins el laboratori com a mesura de prevenció.

14. Farmaciola. El laboratori no disposa d'una farmaciola.
Mesura correctora: Incorporar una farmaciola. (RD 486/97).

15. Normes d'obligat compliment i de bones pràctiques en el laboratori. El laboratori no disposa d'una retolació informativa de les obligacions i mesures que han de prendre els usuaris autoritzats del laboratori. Manquen manuals de consulta sobre seguretat, higiene, ergonomia i psicociologia en el laboratori per la prevenció, la seguretat i en el cas d'emergència (RD 393/07 i D 82/10)
Mesura correctora: Incorporar informació bàsica de les bones practiques al laboratori (BPL) i manuals de consulta sobre prevenció i seguretat.

16.

17. Armari de seguretat per a productes químics. Els productes químics estan dipositats en els prestatges del laboratori i en uns armaris fora de la dependència.

Haurien d'estar emmagatzemats en un espai exclusiu dins el laboratori i que disposessin de les mesures de seguretat necessàries.

Mesura correctora: Instal·lar un armari de seguretat exclusivament per als productes químics.

Armaris amb químics, epis i estris

Productes químics emmagatzemats

18. Extracció forçosa. El laboratori no disposa d'un sistema d'extracció de gasos, vapors i fums en el cas d'incident que s'activés amb un interruptor tipus polsador senyalitzat que accioni alhora una senyal acústica d'alerta.

Mesura correctora: Instal·lar un extractor per evacuar les emanacions accidentals a través d'un interruptor amb polsador de fàcil acció que també activés un senyal acústic d'emergència.

19. Ordre. El reduït tamany del laboratori fa que molts dels estris i productes de neteja, d'oficina i propis per les tasques del laboratori estiguin compartint espai.

Mantenir l'ordre amb tants productes, eines, epis i documentació requereix de més espai físic, amb armaris, calaixos i prestatgeries per poder separar-los i classificar-los, localitzar-los i fer un control d'aquests.

Tanmateix, s'haurien de retirar tots els materials, productes i estris que no pertanyin al laboratori.

Hi ha materials emmagatzemats en caps de cartró al terra del laboratori.

Mesura correctora: ampliar la dependència del laboratori i incorporar mobiliari necessari per mantenir l'ordre i deixar lliure el paviment del laboratori de qualsevol objecte.

Manca d'espai

Manca d'espai

20. Envasos i etiquetatge. Identifiquem algunes etiquetes d'envasos que no estan complint amb la normativa.

Mesura correctora: Tots els envasos han d'anar etiquetats amb la informació dels pictogrames, Frases "R", Frases "S" i dates d'envasat i caducitat seguint RD 363/95 i RD 255/03

Productes químics etiquetats en anglès

21. Sobrepressió atmosfèrica, ventilació, temperatura i humitat relativa.

La porta del laboratori no garanteix les condicions ambientals de pressió atmosfèrica, temperatura, humitat i ventilació necessàries que requereix un laboratori biològic i químic.

La sobrepressió de la dependència de la resta de la planta evitaria la propagació de partícules i l'entrada d'aquestes des de l'exterior.

Mesura correctora: Instal·lar les portes adients al laboratori i a la sala contigua per garantir les condicions ambientals necessàries.

Aplicar la sobrepressió la dependència a 25 Pa més respecte a la resta de dependències de la planta (NTP 464), mantenir les temperatures (20° i 25°), humitat relativa (50-75%) i ventilació (6 renovacions/hora) (NTP 550).

Instal·lar mesuradors ambientals de pressió, temperatura i humitat relativa en el laboratori acords al RD 486/97.

22. Forn de revelatge de ninhidrina. El forn de convecció no disposa d'instal·lació d'extracció de gasos a l'exterior. Els gasos, vapors i fums expulsats passen per un filtre i l'aire, un cop filtrat, és expulsat a l'interior del laboratori. No hi ha un conducte d'evacuació cap a l'exterior. L'empresa Tecnihispania, SL, ens informa que no és necessari l'extracció a l'exterior de l'aire filtrat sempre que el filtre passi les revisions de manteniment.

Mesura correctora: Garantir les revisions periòdiques i connectar un conducte per evacuació a l'exterior de l'aire filtrat com a mesura de prevenció.

Filtre del forn de revelatge

Forn de revelatge i ordre

23. Nevera. La nevera és de línia blanca domèstica i no reuneix cap de les característiques requerides en un laboratori. No disposa de safates antivessaments, ni de porta transparent de vidre i no ha d'haver llum interior.

Mesura correctora: Dotar el laboratori amb una nevera específica per laboratori (NTP 443 i NTP 725).

Electrodomèstic de línia blanca

24. Manuals d'instrucció d'ús, revisions i de manteniment dels aparells. Els manuals tècnics d'instrucció de la cabina de seguretat de revelat, el forn de convecció i la campana-vitrina extractora no estan a l'abast dels usuaris del laboratori. Tampoc s'identifiquen si els aparells han passat les revisions periòdiques de manteniment i quan són les properes previstes.

Mesura correctora: Disposar dels manuals d'instruccions per la consulta, així com incorporar a cada aparell les dates de revisió de manteniment i de les properes revisions.

25. Frases "R" i "S", Fitxes de Dades de Seguretat "FDS" i Pictogrames. El laboratori no disposa de cap manual de consulta de les frases de seguretat "S", ni de frases de risc "R". Tampoc hi ha manual de consulta de les Fitxes de Dades de Seguretat "FDS", ni una relació dels pictogrames.

Mesura correctora: Dotar el laboratori dels manuals de consulta ràpida i identificació de les frases "S", frases "R", Fitxes de Dades de Seguretat "FDS" i els Pictogrames (RD 363/93 i RD 255/03).

26. Equips de Protecció Individual. La relació d'equips de protecció individual necessaris al laboratori haurien de ser:

- Bata individual.
- Guants protecció risc biològic/químic d'un sol ús (UNE EN 374-22004).
- Guants protecció risc mecànic (UNE EN 388:2004).
- Guants protecció tèrmica (UNE EN 407:2005).
- Màscara facial amb filtre de protecció respiratòria.
- Filtre single de protecció respiratòria.
- Filtres baioneta de protecció respiratòria.
- Mascaretes autofiltrants FFP2 d'un sol ús.
- Ulleres de protecció UV.
- Ulleres de protecció mecànica.

Mesura correctora: S'ha de garantir la previsió en la reposició, estat de conservació, caducitat i utilització d'un sol ús per tots aquells epi que ho requereixin.

27. Residus. Els residus líquids són eliminats pel desguàs de l'aigüera a la xarxa pública. No reben cap tractament previ ni són recollits per tal de ser gestionats com cal.

Els residus químics i els materials contaminats són llençats en contenidors exclusius que no estan senyalitzats i retolats.

Tant els residus sòlids com els líquids s'haurien de dipositar en recipients especials i ser recollits per l'empresa especialitzada.

Mesura correctora: Disposar contenidors per a tots residus i implantar un programa de gestió de residus (Llei 20/86, NTP 276, NTP 359, NTP 426 i NTP 480).

Contenidors de residus

Desguàs de l'aigüera

28. Vigilància de la salut. Els usuaris dels laboratoris no tenen un programa preventiu d'exàmens de salut específic.

Mesura correctora: Implantar el programa de vigilància de la salut per a tots els agents de la policia científica.

29. Formació en riscos laborals. Identifiquem que els agents especialistes del laboratori necessiten d'una formació en prevenció de riscos laborals del lloc de treball.

Identifiquem també que els usuaris obtenen la formació i ús dels productes del laboratori d'una forma autodidacta a través altres fonts que no són les proporcionades pel Departament.

Mesura correctora: Formació específica als agents de la policia científica en prevenció de riscos laborals en laboratoris i de tots els processos i nous productes que s'incorporen als treballs del laboratori.

Aquests són els punts identificats amb les mesures correctores per la prevenció dels riscos laborals al laboratori de l'ATI de Manresa.

Per tot això, sol·licito l'aplicació de les mesures adients amb severitat i restant a la seva disposició per qualsevol qüestió.

Atentament,

Jaume Gustems
Graduat en Prevenció i Seguretat. UAB
TSPRL i delegat del CAT

CATalunya, 9 de març de 2011